

E változékonyságnak köszönhető, hogy munkatársaink, akik a meteorok fényessége és a hozzájuk tartozó maximum-időpontok között kerestek összefüggést, hibás eredményeket kaptak. /A fel-dolgozási módszer lényege és a Geminidákra 12 év anyagából kapott eredmények a Meteor 1985/1. számában olvashatók. - A szerk./ Adataink szerint a hosszú időtartamú változások 282,50 és 282,63 között mozognak. 7^m fényesség-különbségű meteorok esetében a maximum időpontjának eltérése S_{11} -ben mindössze 0,05.

Bulletin of the Astronomical Institutes of Czechoslovakia /BAC/
1984/1. sz.

B. A. McIntosh és M. Šimek cikke alapján ford.: Sütle Gábor

Porszennyezés – kontra mikrometeoritok

A Földünk légkörébe érkező meteoroidok a felizzás következtében kis darabokká esnek szét. A kis tömegű részecskék fel sem izzanak, hanem lefékeződve lassan lehullnak bolygónk felszínére. A jelenség folyamatos, de megoszlása korántsem egyenletes. A légkörben lebegő részecskék nagyon kitűnő kondenzációs magvakként szolgálnak a víz- és jégszemeknek.

De nemcsak a kozmikus porszemcsék alkotnak kondenzációs magvakat, a légkör "természetes" forrásokból is állandóan szennyeződik. Tekintélyes poranyag a szél által felragadott talajrészecskék tömege, a sivatagból, a kőzetek mállásából származó por. Bár a természetes eredetű szennyező anyagok összmennyisége a légkörben jóval nagyobb, mint az ipari eredetűeké, egyes városokban és az ipari üzemek közvetlen környezetében a porszennyeződés többszöröse a vidéki területekének. A szennyezőanyagok terjedése a légáramlástól függ. Legmesszebbre az élénk nyugati szelek szállítják, időközben azonban elkeverik a felsőbb légrétegek tiszta levegőjével. A levegőt a szennyezőanyagoktól az eső, havazás tisztítja.

1941-ben, február 1-én a Duna-Tisza közén és attól északra a frissen hullott hó felszínére jugoszláviai eredetű /"vörös hó"/ por hullott. 1896-ban, február 26-án nagy kiterjedésű homokosó hullott a Szeged-Nyitra-Belovár területen. Ennek anyaga az akkori deliblái homokpusztáról származott.

Bolygónk felszínére folyamatosan hullnak a világűrből származó "jövvények" meteorok töredékeiből, üstökösökből és kisbolygókból származó parányi szemcsék. Földünk minden négyzetméterére naponta átlag egy-egy porszemcse jut. A kozmikus porszemcsék szinte eltűnnek a sokszoros többségben lévő földi eredetű porszennyeződésben.

VÉG ATTILA
/Kistelek/

Rövidesen megjelenik Hardi Ferenc összeállításában a Mikrometeorit Kézikönyv, amely az MTEH keretében 1973 óta végzett valamennyi mikrometeorit-megfigyelést tartalmazza. A kiadvány egyben észlelési útmutató is, részletesen megismerteti a parányi részecskék gyűjtésének módszertanával, a mágnesezhető mikrometeoritok szétválasztásával, mikroszkópos vizsgálatával, fényképezésével, vegyelemzésével.